

STORTINGET

Innst. 211 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Dokument 8:109 S (2025–2026)

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen, Sofie Marhaug og Mimir Kristjánsson om Nysnø

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en utredning av selskapet Nysnø Klimainvesteringer AS som blant annet skal ta for seg om målsetningene ved opprettelsen av selskapet er oppnådd, hvor mye klimautslippskutt Nysnø har bidratt til og om de eventuelle gevinstene selskapet har oppnådd, forsvarer de offentlige investeringene i selskapet. Stortinget ber regjeringen rapportere tilbake til Stortinget senest i statsbudsjettet for 2027.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Næringsminister Cecilie Myrseth har uttalt seg om forslaget i brev av 26. februar 2026. Brevet følger som vedlegg til innstillingen.

Som ledd i komiteens behandling ble det åpnet for skriftlig innspill. Det kom inn ti innspill. Innspillene er sammen med sakens dokumenter tilgjengelige på saksiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Trond Giske, Ruth Mariann Hop, Tobias Hangaard Linge, lederen Rune Støstad og Solveig Vitanza, fra Fremskrittspartiet, Tor André Johnsen, Stig Even Lillestøl, Marius Arion Nilsen og Bengt Rune Strifeldt, fra Høyre, Erlend Larsen og Bård Ludvig Thorheim, fra Sosialistisk Venstreparti, Ingrid Fiskaa, fra Senterpartiet, Geir Pollestad, fra Rødt, Geir Jørgensen, fra Miljøpartiet De Grønne, Une Bastholm, og fra Kristelig Folkeparti, Harry Valderhaug, viser til representantforslaget i Dokument 8:109 S (2025–2026).

Komiteen viser til at Nysnø Klimainvesteringer AS (Nysnø) ble stiftet i desember 2017. Staten er eier i Nysnø for å bidra til kapitaltilgang for investeringer i tidligfase-selskaper som reduserer klimagassutslipp. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Investeringene skal i hovedsak rettes mot ny teknologi i overgangen fra teknologiutvikling til kommersialisering.

Komiteen viser videre til at det har kommet ti skriftlige høringsinnspill til representantforslaget.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne viser til at forslagsstillerne ber regjeringen gjennomføre en utredning som blant annet skal se på om målsettingene til selskapet Nysnø Klimainvesteringer AS er oppnådd. Disse medlemmer viser til at Nysnø ble opprettet for å bidra til å nå målene i Parisavtalen, med et todelt mandat: å bidra til å redusere kli-

mautslipp gjennom investeringer i ny teknologi og å mobilisere privat kapital til tidligfase-selskaper med potensial for vekst og verdiskaping. Selskapet er en investor på markedsmessige vilkår, i tråd med statens eierskapspolitikk. Det er krav om privat aksjemajoritet, det vil si at private går inn med minst 51 pst., mens Nysnø investerer maks 49 pst. Dette betyr at kapitalen investeres sammen med private investorer på like vilkår, noe som bidrar til å utløse mer privat kapital og sikre profesjonelle investeringsbeslutninger og samtidig sikrer at staten tar del i gevinster på lik linje med private investorer. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid.

Disse medlemmer vil presisere at Nysnøs modell må vurderes ut fra et porteføljeperspektiv, og at det ikke er hensiktsmessig eller markedsmessig å vurdere finansiell avkastning i et enkeltår, for en enkelt investering. Sentralt i forvaltningen av risikokapital er behovet for langsiktighet og forutsigbarhet, for å kunne ivareta Nysnøs handlingsrom, kapasitet og omdømme som investor i selskaper og fond i tidlig fase. Uforutsigbare endringer i mandatet eller tilbakekalling av midler bevilget til en investeringsvirksomhet som allerede er etablert, øker risikoen for å ødelegge statens egne verdier ved å forringe Nysnøs evne til å levere profesjonelt på oppdraget som investor og dermed også på statens mål som eier.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne, ser at det gjennom høringsinnspillene er flere som peker på det faktum at modellen Nysnø bygger på, er langsiktige investeringer. Ventureinvesteringer har normalt en tidshorisont på 10 til 15 år. Mange av investeringene Nysnø har gjort, er fortsatt i en tidlig fase, da en betydelig del av kapitalen ble tilført selskapet i 2023, og at det derfor er tidlig å evaluere om investeringene har gitt ventet avkastning. I sitt brev til næringskomiteen viser styret i Nysnø selv til at de forventer å legge frem et positivt resultat for 2025 på i overkant av 200 mill. kroner, men at regnskapet for fjoråret ikke er revidert på nåværende tidspunkt.

Flertallet vil også peke på at Norge, ifølge Norsk Venturekapitalforening, ligger nederst i Norden når det gjelder kapital til tidligfase-selskaper, og at en eventuell utredning derfor bør se på hvordan tilgang til risikokapital for norske bedrifter eventuelt kan forbedres, og ikke svekkes, slik forslagsstillerne legger opp til. Dette underbygger også Draghi-rapporten fra 2024, NHOs rapport «Veien til vekst» fra 2025 og DNBs analyse «Vekstlandet Norge 2026», som alle peker på at tilgangen til risikokapital er en av de største flaskehalsene for europeisk konkurransekraft. En nedleggelse av Nysnø, som er et uttalt ønske fra forslagsstillerne, vil dermed kunne redusere denne konkurransekraften ytterligere.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne viser til statsrådens brev, der det påpekes at da Nysnø ble etablert, fantes det ikke et internasjonalt standardisert rammeverk for å måle fremoverskuende klimaeffekter. Nysnø har bidratt i utviklingen av «Project Frame», som er en internasjonal koalisjon av investorer som jobber for å utvikle en slik modell. Nysnø har siden 2022 rapportert gjennom Greenhouse Gas Protocol, hvor de realiserte unngåtte utslippene fra Nysnøs direkteinvesteringsportefølje ble estimert til 870 000 tCO₂e ved utgangen av 2024. På samme tidspunkt ble det estimert en på fremoverskuende unngåtte utslipp på 16 millioner tCO₂e for perioden 2025–2030 i de samme selskapene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til at virkemiddelapparatet i Norge er stort, og at det kan virke uoversiktlig, men at regjeringen allerede er i gang med en gjennomgang av virkemiddelapparatet. Disse medlemmer viser videre til at statsråden har varslet at hun som en del av regjeringens plan for Norge forbereder en gjennomgang av virkemiddelapparatet, og disse medlemmer mener at Nysnø Klimainvesteringer AS bør og vil være en naturlig del av denne gjennomgangen. Siden dette arbeidet er i gang og virkemiddelapparatet bør ses i en helhet, ikke stykkevis og delt, anbefaler ikke disse medlemmer at forslaget støttes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet i Stortingets budsjettbehandlinger de senere år har hatt en klar og konsekvent linje for avvikling av Nysnø Klimainvesteringer AS. Allerede i behandlingen av statsbudsjettet for 2022 la partiet opp til å avvike Nysnø og tilbakeføre kapital. I behandlingen av statsbudsjettet for 2023 foreslo partiet å avvike klimainvesteringsfondet Nysnø og begrunnet dette blant annet med den betydelige risikoen for skattebetalerne. I behandlingen av statsbudsjettet for 2025 foreslo Fremskrittspartiet å tilbakeføre kapital som fortsatt ikke var investert, og i alternative statsbudsjett for 2026 foreslo partiet å tilbakeføre tilgjengelig kapital og fullføre avviklingen av Nysnø i 2026. Disse medlemmer mener dette viser at Fremskrittspartiets standpunkt ikke er nytt, men bygger på en vedvarende prinsipiell motstand mot at staten skal opptre som risikoinvestor i private selskaper under dekke av klimapolitikk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti mener at Nysnø er et uttrykk for en aktiv næringspolitikk hvor staten forsøker å plukke vinnere, binde opp kapital i prosjekter markedet selv i større grad bør vurdere, og overføre risiko fra private investorer til fellesskapet. Etter disse medlemmers syn er dette en feil bruk av statens rol-

le. Det offentliges oppgave bør være å sikre gode og stabile rammevilkår for næringslivet, ikke å etablere særskilte investeringsverktøy begrunnet i politisk definerte klimaambisjoner. Disse medlemmer advarer derfor også mot skyhøye og urealistiske klimamål som brukes til å legitimere stadig flere statlige ordninger, subsidier og investeringsprogrammer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser konkret til den foreslåtte utredningen og viser til at Fremskrittspartiet ønsker å begrense bruken av utredninger som ikke er nødvendige. Etter disse medlemmers syn mangler det ikke grunnlag for å ta stilling til Nysnøs fremtid allerede nå, og det gjorde heller ikke det da dette sist var voringstema under behandlingen av statsbudsjettet for 2026. En ny utredning fremstår derfor som unødig bruk av tid og ressurser og vil i praksis kunne bidra til å forsinke en avvikling som det allerede finnes et tilstrekkelig grunnlag for å gjennomføre. Disse medlemmer vil derfor ikke støtte forslaget fra Rødt om en utredning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til NOU 2018: 5 Kapital i omstillingens tid. Utredningen viser til at det er god kapitaltilgang for bedrifter i Norge med unntak for vekstbedrifter i tidlig fase.

Disse medlemmer mener at det er en stor utfordring at Europa generelt og Norge spesielt har en svært liten andel av oppstartsbedrifter som klarer å hevde seg internasjonalt i en tid hvor økonomisk konkurransekraft er avgjørende for fremtidens velferdsgrunnlag, økonomiske levestandard og evne til å betjene økte forsvarsutgifter.

Disse medlemmer viser til at et av de europeiske landene som lykkes best i Europa med innovasjon, ny teknologi og vekstbedrifter, er Sverige, med selskaper som Spotify og Klarna. Økosystemet hvor privat kapital og kapital fra stiftelser kobles på gode ideer og sterke teknologiske utviklingsmiljøer, har en selvforsterkende effekt. Disse medlemmer mener at man i Norge opplever det motsatte med kapitaltørke for oppstartsmiljøet, noe som finner støtte i Norsk Venturekapitalforenings (NVCA) undersøkelse fra desember 2025 om tilgang på risikokapital, også kalt venturekapital.

Disse medlemmer viser til at privat kapital fra virksomheter som har lyktes, er avgjørende for å lykkes med mer innovasjon, siden det følger en unik kompetanse fra investorene bak denne typen risikokapital som statlig kapital ikke kan konkurrere med eller erstatte.

I den sammenheng vil disse medlemmer vise til en konklusjon i sammendraget av NOU 2018: 5:

«Utvalget ser flere problematiske sider ved formuesskatten fra et kapitaltilgangsperspektiv. Utvalget

anbefaler derfor at formuesskatten avvikles og eventuelt erstattes med andre skatter som kan ha mindre negative effekter på næringslivets kapitaltilgang og samtidig ivaretar hensynet til utjevning og en rimelig fordeling [...]»

Disse medlemmer vil understreke at formuesskatten holder tilbake innovasjon i Norge og svekker konkurransekraften overfor utlandet.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at i fravær av et skattesystem som muliggjør et godt økosystem av privat kapital og fremtidsrettet gründervirksomhet, må vi gjøre det vi kan. Oppstartsmiljøet i Norge viser til mange eksempler på at gründere flagger ut til land som Sverige, Storbritannia, USA med flere.

Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at statlig kapital investert sammen med private i oppstartsselskaper kan være et supplement til, og forsterke, privat risikokapital, blant annet gjennom fond-i-fond-investeringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Miljøpartiet De Grønne viser til at Nysnø og Investinor er tiltenkt å være del av virkemiddelapparatet som skal sikre større tilgang på risikokapital i tidlig fase. Disse medlemmer viser videre til at andre nordiske land har tilsvarende statlige virkemidler. Disse medlemmer mener at Norges konkurransekraft ikke bør svekkes relativt til andre land i Europa. Endringer i skatter og rammevilkår bør derfor gjøres basert på kunnskap og grundige vurderinger av hva som virker best.

Disse medlemmer viser til at evaluering av statlige investeringsmidler er helt naturlig og nødvendig, og at det også bør omfatte Nysnø. Disse medlemmer viser samtidig til at Nysnø ble opprettet først i 2018, og en stor del av investeringene ble gjort i 2022 med forventninger om avkastning og klimaeffekt i et lengre perspektiv enn rundt fem år, og at dette bør tas høyde for i en evaluering av Nysnø.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til anbefalingen i NOU 2018: 5 om satse på fond som Investinor og Nysnø, men samtidig evaluere innsatsen ut fra resultater og kanalisere midlene dit hvor de gir størst avkastning. Disse medlemmer mener at en evaluering bør se alle statlige fondsmidler i sammenheng og måles opp om alternativ bruk av midlene som kan øke innovasjon og konkurransekraft. Disse medlemmer viser videre til Høyres alternative budsjett for 2026, hvor vi foreslo tiltak for å utløse mer privat risikokapital, herunder vurdering av organiseringen av Nysnø og Investinor og styrking av Investinors fond-i-fond-mandat.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innen utgangen av 2026 foreta en utredning av organisering og resultater for Investinor, Siva, Nysnø og øvrige statlige investeringsordninger og vurdere ressursbruken opp mot andre tiltak som kan øke tilgangen på risikokapital og skape bedre rammevilkår for næringslivet, herunder skattelette.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti er enige med medlemmene fra Høyre i at skattesystemet hindrer innovasjon, fører til utflytting av gründere og ikke skaper et godt økosystem for privat kapital og oppstartsselskaper. Disse medlemmer mener likevel ikke at løsningen på dette problemet er å akseptere at skattesystemet er som det er, og at man må lappe på det med diverse støtteordninger, fond, investeringsselskaper og annen statlig aktiv næringspolitikk. Disse medlemmer mener man heller må løse det grunnleggende problemet, skattesystemet i seg selv, gjennom å fjerne formuesskatten, og generelt redusere skatter og avgifter så mer privat kapital blir investert i oppstartsselskaper, og selskapene blir i Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti viser til at Nysnø er et statlig investeringselskap som ble opprettet av regjeringen Solberg i 2017, med formål om å redusere klimagassutslipp gjennom investeringer i unoterte norske bedrifter. Siden oppstarten har selskapet mottatt 5,4 mrd. kroner. Disse medlemmer mener at klimaeffekten av disse investeringene er usikker, og at Nysnøs estimer for unngåtte utslipp er basert på et tvilsomt metodisk grunnlag.

Disse medlemmer mener at denne typen subsidierte investeringer i private selskaper representerer både dårlig klimapolitikk og uklok næringspolitikk. Risikoen bæres i praksis av skattebetalerne, mens gevinsten vil tilfalle de private eierne. Disse medlemmer viser til at regjeringen tidligere har bekreftet at det fortsatt står store summer hos selskapet.

Disse medlemmer mener disse pengene fortsatt kan reddes og tilbakeføres til staten for å brukes til mer fornuftige formål.

Disse medlemmer mener at det næringspolitiske virkemiddelapparatet i Norge er stort og dyrt, og at det er på tide med en skikkelig opprydning. Å avvikle en ordning som har påført fellesskapet store tap uten målbare gevinster, er et godt utgangspunkt.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen avvikle selskapet Nysnø Klimainvesteringer AS.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet Rødt og Kristelig Folkeparti fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en utredning av selskapet Nysnø Klimainvesteringer AS som blant annet skal ta for seg om målsettingene ved opprettelsen av selskapet er oppnådd, hvor mye klimautslippskutt Nysnø har bidratt til, og om de eventuelle gevinstene selskapet har oppnådd, forsvarer de offentlige investeringene i selskapet. Stortinget ber regjeringen rapportere tilbake til Stortinget senest i statsbudsjettet for 2027.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener forslaget bygger på en forenklet fremstilling av både hvordan risikokapital fungerer, og hvilken rolle staten må spille i utviklingen av nye klimavennlige næringer. Disse medlemmer tror ikke at markedet alene kommer til å løse problemet vi har med å omstille norsk næringsliv. Store teknologiskifter har aldri skjedd uten offentlig risikoavlastning.

I dag er det innenfor olje og gass at staten fører den mest aktive næringspolitikken. Disse medlemmer mener det er behov for en aktiv næringspolitikk også knyttet til grønne løsninger.

Disse medlemmer vil understreke at Norge i dag henger etter i omstillingen, og at det er behov for store investeringer i teknologi, kompetanse og forskning dersom Norge skal kutte klimagassutslipp og omstille seg bort fra fossil energi. Nysnø investerer i klimaløsninger som kan bidra både til nødvendig teknologiutvikling og til utslippskutt over tid, samtidig som staten tar del i verdiskapingen. Etter disse medlemmers syn er dette en fornuftig og fremtidsrettet bruk av fellesskapets midler, hvor formålet er å utvikle løsninger på sentrale samfunnsutfordringer og legge grunnlaget for nye grønne næringer.

Disse medlemmer vil presisere at Nysnø ikke er en tilskuddsordning, men et statlig investeringselskap. Midlene gis ikke bort, men investeres på markedsmessige vilkår sammen med private aktører. Staten får dermed eierskap og kan ta del i gevinsten.

Disse medlemmer vil peke på at investeringer i tidligfase-selskaper alltid innebærer risiko og tar tid. Avkastning kommer ofte først etter mange år. Derfor er det misvisende å omtale midlene som «tapt». Dersom staten gjennom et virkemiddel som Nysnø kan stille med langsiktig kapital, kan det bidra til å utvikle teknologi, arbeidsplasser og nye næringer som ellers ikke ville lykkes. Verdiene i selskapet er i dag omtrent like store som pengene som er investert. Det betyr at investerte midler fortsatt ligger i investeringene, for eksempel i selskaper, teknologi og prosjekter som kan øke i verdi over tid. Selv

om staten foreløpig ikke har hentet inn avkastningen, betyr ikke det at midlene er tapt.

Disse medlemmer viser til at representantforslaget argumenterer for at staten ikke skal bidra til omstilling av næringslivet gjennom å investere i tidligfase-klimateknologi. Hvis staten utelukkende skal bidra til raske utslippskutt og ikke til å utvikle de løsningene vi vet at vi trenger, men hvor det er behov for teknologiutvikling før vi kan forvente store utslippskutt, risikerer vi at vi prioriterer løsninger som på kort sikt kutter utslipp, men som ikke bidrar til varig omstilling, og som i noen tilfeller kan gjøre omstilling vanskeligere. For eksempel gir økt bruk av biodrivstoff raske utslippskutt, men det utsetter omstillingen til elbil. Norsk klimapolitikk bør ha et langsiktig perspektiv og være innrettet mot at vi skal nå et nullutslippssamfunn i 2050.

Disse medlemmer vil understreke at investeringer i tidligfase-klimateknologi ikke kan forventes å gi utslippskutt her og nå, fordi de retter seg mot løsninger som fortsatt er under utvikling. Samtidig er nettopp utvikling og skalering av ny teknologi avgjørende for å nå klimamålene. En betydelig del av løsningene som trengs, er ennå ikke kommersialisert, og uten tilgang på kapital i tidlig fase vil disse ikke bli utviklet, eller utviklingen vil kunne gå saktere. Gjennom statlig eierskap tar staten del i verdiskapingen dersom investeringen lykkes. Det er viktig at statlige virkemidler bidrar til utrulling av teknologi som kutter utslipp på kort sikt og sparer energi, men disse medlemmer mener Enova er et bedre virkemiddel for dette formålet.

Disse medlemmer deler ikke vurderingen av at Nysnø representerer dårlig forvaltning av fellesskapets ressurser. Tvert imot er aktiv statlig deltakelse i kapitalmarkedet nødvendig for å korrigere markedssvikt og sikre investeringer i klimavennlig teknologi og nye næringer. Nysnø er et konkret virkemiddel for å øke det offentlige eierskapet i finansvesenet og for at staten bidrar til utvikling av norsk industri. Dette virkemiddelet bør derfor ikke svekkes. Blir Nysnø solgt, vil eiendelene bli kjøpt opp av velstående personer i Norge eller av internasjonale fond, noe som vil flytte makt fra demokratisk kontroll til finanseliten.

Disse medlemmer vil understreke at bare 1/3 av overføringene til Nysnø er finansiert av skattebetalerne. Resten er en omplassering av statens formue. Dersom Nysnø ville blitt solgt, ville 2/3 av kapitalen blitt omplassert til oljefondet.

Disse medlemmer vil samtidig understreke at staten må stille krav så ikke private aktører stikker av med fortjenesten uten at fellesskapet har fått noe igjen for det, og sørger for at vi sikrer god klimaeffekt av dette virkemiddelet. Det er derfor viktig at det utvises moderasjon i lederlønningene, slik alle statlige selskaper har et ansvar for å gjøre. Disse medlemmer viser videre til at Nysnø har i dag et krav om markedsmessig avkast-

ning. Det bidrar til at statlige midler ikke tar stor risiko, men kan også begrense klimaeffekten. Dersom selskapet tillates å ta noe mer risiko, vil de i større grad fylle reell markedssvikt.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener Nysnø også bør få større krav til dokumentert klimaeffekt og til å dokumentere at investeringen ikke ville skjedd uten Nysnøs investeringer, det vil si at investeringene skal ha utløsende effekt. Det kan øke samfunnsøkonomisk effekt av investeringene. Nysnø bør også være mer enn en passiv investor. Mandatet bør stille krav til at Nysnø bidrar til å spre læring og legge større vekt på norske og samfunnsøkonomiske ringvirkninger. Det vil øke systemeffekten av hver investering.

Dette medlem mener derfor at veien videre ikke er å legge ned Nysnø, men å forbedre det: styrke styringen, sikre tydeligere klimakriterier og sørge for at investeringene i større grad bygger opp norsk grønn industri og kutter utslipp. Å trekke staten ut av denne typen investeringer nå vil være å gi fra seg et viktig verktøy i omstillingen – ikke å styrke den.

På bakgrunn av dette fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke mandatet til Nysnø Klimainvesteringer slik at selskapet i større grad bidrar til å utløse investeringer med høy dokumentert klimaeffekt. Det forutsettes at staten stiller tydelige krav for å sikre at fellesskapet får en rimelig andel av verdiskapingen, og at investeringene ikke ville blitt gjennomført uten Nysnøs medvirkning. Stortinget ber videre regjeringen vurdere å åpne for noe høyere risikotaking innenfor mandatet for å korrigere markedssvikt samt stille krav om at Nysnø aktivt bidrar til kunnskapsdeling og økte nasjonale og samfunnsøkonomiske ringvirkninger.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet mener det er fornuftig å gjennomgå statlige virkemidler med jevne mellomrom, med sikte på å evaluere både måloppnåelse og ressursbruk.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Senterpartiet viser til at Nysnø er et ungt selskap med et langsiktig investeringsperspektiv, og vurderer at en helhetlig gjennomgang vil kunne gi Stortinget et bedre grunnlag for å vurdere selskapets rolle fremover.

Komiteens medlem fra Senterpartiet støtter derfor en evaluering av Nysnø og rapportering i statsbudsjettet for 2027.

Dette medlem mener samtidig at det bør vurderes å utvide Nysnøs mandat til også å omfatte oppstarts-

bedrifter innen forsvar og beredskap, for å styrke utviklingen av teknologi og kompetanse på områder som er av strategisk betydning for Norge og landets sikkerhet.

På dette grunnlag fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å utvide mandatet til Nysnø Klimainvesteringer AS til også å omfatte investeringer i oppstartsbedrifter innen forsvar og beredskap.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener klimakrisen krever rask oppskalering av løsninger som kan redusere utslipp og bygge nye grønne næringer. Mange av disse er i en tidlig fase, med høy risiko, lang tidshorison og behov for risikokapital. Manglende kapitaltilgang er en sentral barriere, og statlig deltakelse kan være avgjørende for å utløse privat kapital som ellers ikke ville blitt investert.

Dette medlem viser til at globale kapitalmarkeder fortsatt investerer tungt i fossil energi, mens klimavennlig teknologi ofte mangler kapital i tidlig fase. Statlige investeringsaktører kan bidra til å korrigere denne markedssvikten og samtidig legge grunnlag for langsiktig verdiskaping og nye næringer. Dette gjelder også i Norge.

Dette medlem mener Representantforslag 109 S (2025–2026) bygger på en misforståelse av Nysnøs rolle. Nysnø ble etablert i kjølvannet av Parisavtalen for å mobilisere kapital til utslippsreducerende løsninger gjennom investeringer på kommersielle vilkår sammen med private aktører. Selskapet gir ikke subsidier, men investerer med forventning om avkastning i selskaper med potensial for både lønnsomhet og utslippsreduksjoner. Å omtale slike investeringer som subsidier med usikker klimaeffekt gir dermed etter dette medlems mening et misvisende bilde av virkemiddelet.

Dette medlem vil fremheve at Nysnø ikke er en kortsiktig finansiell aktør, men en langsiktig investor i tidligfase-klimateknologiselskaper hvor verdiskaping skjer over tid, og hvor verdiskapingen synliggjøres først fullt ut når investeringene realiseres. Verdien ligger i hovedsak i porteføljeselskapene og utvikles over tid gjennom utvikling av vekstselskaper, teknologi, arbeidsplasser og kompetansemiljøer. Dette er verdifulle bidrag til fellesskapet. Nysnø har videre vist evne til lønnsomme realiseringer, eksempelvis i Greenbird, Heaten og Tise, hvor kapital igjen kan reinvesteres i nye vekstselskaper og slik bidrar til å styrke det norske investeringsmiljøet. Dette medlem er dermed ikke enig i Forslagsstillernes fremstilling av at midlene i slike tilfeller er «tapt», eller at dette er «dårlig forvaltning av fellesskapets ressurser».

Dette medlem viser videre til at erfaringer fra internasjonale investeringsfond med fokus på tidligfase-

selskaper tilsier at det kan ta ti til femten år før man kan evaluere resultater og avkastning på en meningsfull måte. Dette medlem vil også påpeke at Nysnø har operert i krevende markedsforhold, og at porteføljen fortsatt er relativt ung. Med dette bakteppet mener derfor dette medlem at det er feil tidspunkt å trekke konklusjoner om avkastning og måloppnåelse nå.

Dette medlem mener samtidig det er viktig med åpenhet og kontinuerlig evaluering av statlige virkemidler, og vil peke på at det kan være grunn til å se nærmere på hvordan virkemiddelapparatet kan styrkes for å mobilisere mer kapital til klimavennlig teknologi. Gjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet og ordinære evalueringer er etter dette medlems syn bedre egnet til å vurdere hvordan ordningen kan forbedres, enn en isolert utredning av Nysnø som har avvikling som uttalt formål, og dette medlem støtter derfor ikke forslagsstilleres forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til partienes alternative statsbudsjett for 2026, der det ble foreslått å kutte i statlig byråkrati, næringsstøtte og klimatiltak med liten effekt og la familier, unge og bedrifter sitte igjen med mer gjennom lavere skatter.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at ett av forslagene var å avvikle Nysnø og heller prioritere klimatiltak i fattige land der man oppnår de største klimakuttene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti mener staten bør være tilbakeholden med å gå inn som investor i enkelt-selskaper og fond, og at kapital i størst mulig grad bør forvaltes av private aktører. Disse medlemmer understreker at politikernes oppgave er å legge til rette for gode rammevilkår for verdiskaping fremfor å gå inn som investor og «plukke vinnere» i markedet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil støtte begge forslagene fra Rødt, både forslaget om å avvikle Nysnø, og forslaget om en utredning, ettersom det kan være et skritt på veien for å samle et flertall for nedlegging av fondet.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen avvikle selskapet Nysnø Klimainvesteringer AS.

Forslag fra Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti:*Forslag 2*

Stortinget ber regjeringen gjennomføre en utredning av selskapet Nysnø Klimainvesteringer AS som blant annet skal ta for seg om målsettingene ved opprettelsen av selskapet er oppnådd, hvor mye klimautslippskutt Nysnø har bidratt til, og om de eventuelle gevinstene selskapet har oppnådd, forsvarer de offentlige investeringene i selskapet. Stortinget ber regjeringen rapportere tilbake til Stortinget senest i statsbudsjettet for 2027.

Forslag fra Høyre:*Forslag 3*

Stortinget ber regjeringen innen utgangen av 2026 foreta en utredning av organisering og resultater for Investinor, Siva, Nysnø og øvrige statlige investeringsordninger og vurdere ressursbruken opp mot andre tiltak som kan øke tilgangen på risikokapital og skape bedre rammevilkår for næringslivet, herunder skattelette.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 4*

Stortinget ber regjeringen styrke mandatet til Nysnø Klimainvesteringer slik at selskapet i større grad bidrar til å utløse investeringer med høy dokumentert klimaeffekt. Det forutsettes at staten stiller tydelige krav for å sikre at fellesskapet får en rimelig andel av verdiskapingen, og at investeringene ikke ville blitt gjen-

nomført uten Nysnøs medvirkning. Stortinget ber videre regjeringen vurdere å åpne for noe høyere risikotaking innenfor mandatet for å korrigere markedsvikt samt stille krav om at Nysnø aktivt bidrar til kunnskapsdeling og økte nasjonale og samfunnsøkonomiske ringvirkninger.

Forslag fra Senterpartiet:*Forslag 5*

Stortinget ber regjeringen vurdere å utvide mandatet til Nysnø Klimainvesteringer AS til også å omfatte investeringer i oppstartsbedrifter innen forsvar og beredskap.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:109 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen, Sofie Marhaug og Mímir Kristjánsson om Nysnø – vedtas ikke.

Oslo, i næringskomiteen, den 14. april 2026

Rune Støstad

leder

Bård Ludvig Thorheim

ordfører

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Næringsministeren

Stortingets næringskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1088

26. februar 2026

Representantforslag dokument 8:109 S (2025–2026) – uttalelse

Jeg viser til brev fra næringskomiteen 12. februar med anmodning om en uttalelse til representantforslag, dokument 8:109 S (2025–2026) om Nysnø, fra representantene Geir Jørgensen, Sofie Marhaug og Mimir Kristjánsson.

Representantene fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en utredning av selskapet Nysnø Klimainvesteringer AS som blant annet skal ta for seg om målsetningene ved opprettelsen av selskapet er oppnådd, hvor mye klimautslippskutt Nysnø har bidratt til og om de eventuelle gevinstene selskapet har oppnådd, forsvarer de offentlige investeringene i selskapet. Stortinget ber regjeringen rapportere tilbake til Stortinget senest i statsbudsjettet for 2027.»

Det er i begrunnelsen for representantforslaget lagt til grunn flere premisser som etter min vurdering er feil eller misvisende. Jeg ser det derfor innledningsvis som formålstjenlig med enkelte presiseringer av bl.a. Nysnø Klimainvesteringer AS sitt mandat og resultater.

Nysnø er en kommersiell investor og gjennomfører ikke subsidierte investeringer

Representantforslaget beskriver Nysnø som en aktør som gjennomfører subsidierte investeringer og hvor gevinsten tilfaller de private eierne. Nysnø er et heleid statlig investeringsselskap som foretar egenkapitalinvesteringer på kommersielt grunnlag. Dette følger direkte av selskapets vedtekter, hvor det er fastsatt at investeringene skal gjennomføres «på samme vilkår som private medinvestorer (pari passu)» og at private aktører skal eie minst 51 prosent i den enkelte investering på investeringstidspunktet. Denne innretningen er et sentralt premiss nettopp for å ivareta at staten opptrer som en investor på markedsmessige vilkår, i tråd med statens eierskapspolitikk. På denne måten unngås det at statlig kapital gjøres tilgjengelig på gunstigere vilkår enn ellers i markedet. I motsetning til

hva forslagsstillerne hevder, bæres og fordeles derfor både risiko og gevinst likt med de private investorene. At investeringene skjer på like vilkår, og med krav om privat aksjemajoritet, er en innebygd "markedstest" av hver enkelt investering.

Kapitalen som er tilført Nysnø er ikke tapt

Staten er eier i Nysnø for å bidra til kapitaltilgang for investeringer i tidligfase-selskaper som reduserer klimagassutslipp. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Det er ikke grunnlag for å hevde, slik forslagsstillerne gjør, at store deler av Nysnøs kapital har gått tapt. Selskapet har siden oppstart blitt bevilget om lag 5,4 mrd. kroner i kapital. Per utgangen av første halvår 2025 var brutto IRR (avkastning) siden oppstart på -3,1 % pr. år, og netto IRR (avkastning etter driftskostnader) på -6,5 % pr. år. Bokført verdi av selskapets eiendeler var på om lag 5,3 mrd. kroner på samme tidspunkt. Dette til tross for en betydelig negativ verdiendring på klimainvesteringer i årene etter 2021/2022, som har rammet både Nysnø og private investorer i samme marked.

Statens avkastning på kapitalen som er tilført Nysnø vet vi først når investeringene i porteføljen er realisert i fremtiden. Avkastningen vil avhenge av en rekke markeds- og selskapsspesifikke forhold som ligger frem i tid. Nysnø opererer i et investeringssegment med lange utviklingshorisonter, hvor det gjerne tar mer enn ti år før investorer får tilbakebetaling. I et slikt investeringssegment vil avkastning tidlig i forløpet ofte kunne være lav eller negativ, uten at dette tilsier feilinvesteringer eller manglende realisert avkastning over tid. En vesentlig del av Nysnøs investeringer er gjort de siste tre-fire årene, og har dermed hatt kort tid til å modne og utvikle verdier. Det er derfor positivt at markedet for klimainvesteringer nå synes å vise tegn til bedring etter noen krevende år – både med tanke på nye investeringer og realiseringer av eksisterende porteføljeinvesteringer. I tråd med dette forventer styret i Nysnø en bedring i resultatet for 2025.

Nysnø har over tid demonstrert evne til å gjennomføre vellykkede investeringer. Blant disse er investeringen i Tise, som av forslagsstillerne trekkes frem som et eksempel på en investering som ikke har gitt noe tilbake til felleskapet. Tvert imot var investeringen i Tise vellykket og ga Nysnø en betydelig gevinst på kun noe over to år. Kapitalen fra salget vil nå reinvesteres i det norske tidligfase-markedet, og dermed bidra til å utvikle flere vekstselskaper og styrke verdiskapingen i Norge i årene som kommer.

Aktiviteten og porteføljeutviklingen i Nysnø kan også gi konkrete bidrag til norsk næringsutvikling som støtter opp under regjeringens mål om økt konkurransekraft og innovasjonsevne for norsk økonomi. Ved utgangen av 2025 hadde Nysnø gjennom direkteinvesteringene bidratt med vekstkraft til selskaper med en samlet omsetning på 10,3 mrd. kroner og mer enn 3 000 arbeidsplasser. I tillegg har selskapet bidratt med skaleringskapital til rundt 400 tidligfaseselskaper gjennom fondsporteføljen. Slike investeringer bygger fremtidige verdikjeder, kompetansemiljøer og arbeidsplasser innenfor nye teknologier, ut over statens finansielle oppside som medeier når investeringene lykkes.

Nysnøs mandat

Nysnø ble etablert i 2017 for å bidra til å nå målene i Parisavtalen, med et todelt mandat: Å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom investeringer i ny teknologi, og å mobilisere privat kapital til tidligfase-selskaper med potensial for vekst og verdiskaping.

Forslagsstillerne legger opp til at den foreslåtte utredningen skal belyse selskapets måloppnåelse. Det foreligger allerede gjennom selskapets rapportering et relativt godt kunnskapsgrunnlag om Nysnøs måloppnåelse, herunder klimaeffekter og finansielle resultater (jf. over). Det foreligger også en rekke eksterne rapporter som vektlegger behov for å mobilisere kapital til tidligfase-selskaper.

Katalysator for privat kapital og utvikling av klimateknologi

Kapitaltilgangsutvalget viste i 2018 til et kapitalgap i det norske kapitalmarkedet, særlig knyttet til tilgang på risikokapital for tidligfase- og vekstselskaper. Nysnø skal, innenfor gjeldende mandat, bidra til å redusere dette gapet ved å fungere som en katalysator for å mobilisere privat kapital. Selskapet gjennomfører løpende analyser for å identifisere hvor Nysnø kan ha en mest mulig relevant rolle, og innretter investeringsvirksomheten og allokterer kapital i tråd med dette og ut fra statens mål om høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Nysnø opplyser at private medinvestorer i gjennomsnitt investerer om lag seks kroner for hver krone selskapet investerer. Dette underbygger at Nysnø kan virke utløsende på privat kapital, i tråd med formålet ved etableringen av selskapet.

Deler av funnene fra Kapitaltilgangsutvalget er senere også omtalt i Europakommisjonens Draghi-rapport (2024), hvor tilgangen til risikokapital omtales som en av de største flaskehalsene for europeisk konkurransekraft, NHOs rapport *Veien til vekst* (2025) og DNBs analyse *Vekstlandet Norge 2026*. Et mulig vedvarende kapitalgap svekker forutsetningene for nyskaping og skalering, og kan redusere sannsynligheten for at norske teknologier utvikles og kommersialiseres i et omfang som gir reelle utslippsreduksjoner. Behovet for offentlig risikokapital for å utløse privat kapital i tidlig fase kan synes minst like relevant i dag som da Nysnø ble etablert.

Klimaeffekter og metodisk grunnlag

Da Nysnø ble etablert, eksisterte det ikke et internasjonalt standardisert rammeverk for å måle framoverskuende klimaeffekter. Nysnø har derfor bidratt aktivt til utvikling av en slik metodikk gjennom selskapets deltakelse i «Project Frame», en internasjonal koalisjon av investorer som til sammen har mer enn 2 000 mrd. kroner under forvaltning. Nysnø baserer beregningene sine på anerkjente prinsipper fra GHG-protokollen (Greenhouse Gas Protocol), herunder referansebane-sammenligninger, scenarioanalyse og bruk av etablerte utslippsfaktorer. Metodikken ble første gang benyttet i selskapets rapportering for 2022. Som det fremgår av årsrapporten til Nysnø for 2024 ble de realiserte unngåtte utslippene fra Nysnøs direkteinvesteringsportefølje estimert til 870 000 tCO₂e (82 500 tCO₂e eierskapsjustert) i 2024. Denne beregningen ble gjort for majoriteten av selskapene i direkteinvesteringsporteføljen, og inkluderte selskapene hvor klimaeffekten kunne estimeres på tidspunktet for analysene. Selskapenes framoverskuende unngåtte utslipp for perioden 2025–2030 ble på samme tidspunkt anslått til 16 millioner tCO₂e (1,1 millioner tCO₂e

eierskapsjustert). Estimatene er basert på porteføljeselskapenes forretningsplaner og vil endres over tid i takt med porteføljens utvikling. De rundt 350 underliggende selskapene i fondsporteføljen inngikk ikke i beregningen og det samlede potensialet for klimaeffekter fra Nysnøs investeringer er dermed større.

Det næringspolitiske virkemiddelapparatet i Norge er stort og kan til dels fremstå uoversiktlig. Forslagsstillerne ber om en utredning av om målsetningene ved opprettelsen av selskapet er nådd, hvor mye klimagassutslipp Nysnø har bidratt til og om de ev. gevinstene selskapet har oppnådd forsvare de offentlige investeringene i selskapet. Jeg bidrar gjerne til å belyse disse temaene ytterligere. Som en del av oppfølgingen av regjeringens plan for Norge forbereder jeg en gjennomgang av virkemiddelapparatet. Jeg vil inkludere ovennevnte tema i dette arbeidet. Jeg vil komme tilbake til Stortinget om dette på en egnet måte.

Med hilsen

Cecilie Terese Myrseth

